

ХАНС КРИСТИАН АНДЕРСЕН КАКВО ЛИ САМО НЕ ИЗМИСЛЯТ...

Превод от датски: Светослав Минков, —

chitanka.info

Живееше някога един млад човек, който искаше да стане непременно поет, и то за Великден, а след това да се ожени и да заживее от доходите на своите произведения. Но за да стане поет, той трябваше да измисли нещо ново, а не можеше. Той се беше родил твърде късно: всички прекрасни мисли бяха изказани още преди неговото раждане, всичко беше вече възпято, за всичко беше вече писано.

— Колко щастливи са били ония, които са се родили преди хиляда години! — казваше той. — Те лесно са ставали безсмъртни! Дори тия, които са живели преди сто години, могат да се смятат за щастливи: все пак и тогава е имало много неща, за които е можело да се пише. Сега всички сюжети за поезия са вече изчерпани. За какво ли да пиша?

Нещастникът дълго се мъчи и размишлява над това. Най-сетне той дори отслабна и стана мрачен. Нито един доктор не можеше да му помогне. Оставаше само да се обърне за помощ към знахарката. Тя живееше в една малка къщица край железопътната бариера в полето и знаеше много повече от самия доктор, който се возеше в собствен файтон.

— Трябва да се посъветвам с нея! — каза си младият човек.

Къщицата, в която живееше знахарката, беше много хубава и спретната, но нямаше никаква украса. Пред нея не се виждаше нито едно дръвче, нито едно цвете. Пред вратата се намираше кошер — нещо много полезно. По-нататък се простираше малка градина с картофи — също много полезно нещо — и трап, обрасъл с трънкови храсти. Последните бяха вече прецъфтели и покрити с плод.

„Ето една жива картина на нашия лишен от поезия век!“ — помисли си младият човек. Тая мисъл беше вече едно златно зрънце, намерено от него пред прага на бабичката.

— Запиши я! — рече знахарката. — Трохата хляб е също хляб. Аз зная защо си дошъл. Ти не можеш да измислиш нищо ново, а пък искаш да станеш поет, и то непременно за Великден.

— За всичко вече е писано! — каза младият човек. — Сега не е както в доброто старо време.

— Разбира се, не е! — каза бабичката. — Едно време осъждаха знахарките да горят на клади като вещици, а поетите ходеха гладни, със скъсани лакти. Нашето време е много по-хубаво. Но ти нямаш

правилен поглед за нещата. А сюжети за писане има колкото искаш. Ти можеш да ги намериш в растенията и в плодовете наоколо, можеш да ги почерпиш от всички течащи и застояли води. Но за това, разбира се, е потребно умение. Ето, опитай се да сложиш моите очила, допри до ухото си моята тръба за слушане и се помъчи да престанеш да мислиш само за себе си!

Последното условие наистина беше много трудно — чудно как такава умна жена можеше да иска подобно нещо!

Младият човек взе очилата и тръбата за слушане и застана в средата на картофената градина. Бабичката пъкна в ръката му един голям картоф. Стори му се, че нещо в картофа започва да бръмчи. Скоро се чу ясно пееие: това беше историята на самия картоф — много интересна повест в десет части, която можеше да се разкаже и в десет реда. Но за какво пееше картофът?

Той пееше за себе си и за своето семейство, за първото си появяване в Европа и за презрението, с което се отнасяха към него дотогава, докато го признаха за дар, много по-скъп от кюлче злато.

— По заповед на краля — разказваше картофът — нас започнаха да ни раздават по всички градове, като обясняваха на хората нашето голямо значение. Но никой не вярваше в това, никой дори не разбираше как трябва да ни садят в земята. Един изкопаваше яма и хвърляше в нея всичките картофи, друг пък забождаше картофите на разни места в земята и чакаше да израсте от всеки картоф цяло дърво, което ще се покрие с плодове. По такъв начин, макар и да даваха цвят и плод, всички картофи загиваха, без да принесат някаква полза. Никому и на ум не идваше да разрови земята и да потърси там истинските плодове. Да, ние много изстрадахме, сиреч не ние, а нашите праотци, но туй е все едно...

— Виж ти каква история! — извика младият човек.

— Сега обърни внимание на трънката! — каза бабичката.

— Някога викингите — разказваше трънката — отплуваха на запад и благодарение на бурите и мъглите попаднаха в неизвестна страна, дето под леда и снеговете намериха зелени храсти с тъмносини плодове, прилични на грозде. Това бяха зърната на трънката, които под влиянието на студа узряваха напълно и напомняха по вкус гроздето. Същото става и с нас, и страната благодарение на нас получи името Гренландия — страна на зеленото грозде или на трънката.

— Но туй е крайно романтична история! — извика младият човек.

— Да отидем по-нататък! — рече знахарката и го поведе към кошера. Той надникна в него. Колко живот и движение имаше там! Във всички коридори стояха пчели и размахваха криле, за да поддържат във фабриката чист въздух — това беше тяхното занятие. После се явиха други пчели с торбички на крачката си. В тия торбички те носеха цветен пращец. Пчелите изсипваха пращеца, разпределяха го и го преработваха на мед и восък. Те долитаха в кошера и хвъркваха отново навън. Тяхната царица искаше също да хвъркне, но тъй като заедно с нея щяха да отлетят и всички останали пчели, а сега не беше време за това, пчелите бяха откъснали крилето на нейно величество и тя, разбира се, трябваше да стои в къщи.

— Изкачи се сега върху насипа — каза бабичката — и погледна към пътя: там ще видиш много хора!

— Брей, каква гълпа! — рече младият човек. — Та тия истории нямат край! И всичко туй гъмжи и шуми, ушите ми започват да свирят. Аз трябва да се дръпна назад.

— Не, върви смело напред! Върви право срещу живота! Нека очите и ушите ти останат завинаги отворени, а така също и сърцето ти. Тогава ти скоро ще станеш поет. Но преди да си отидеш оттук, ти трябва да ми върнеш очилата и тръбата за слушане!

И като каза това, знахарката му взе и едното, и другото.

— Но сега аз пак нищо не виждам и нищо не чувам! — извика младият човек.

— Тогава ти не ще станеш поет за Великден! — рече знахарката.

— Ами кога ще стана? — попита той.

— Нито за Великден, нито за Света троица! Ти никога не ще измислиш нещо ново!

— Но какво трябва да правя, за да си изкарвам хляба с помощта на поезията?

— О, това ще научиш в скоро време — каза бабичката. — Хули поетите и техните творби, помъчи се да ги свалиш от висотата, на която те стоят. Само не губи кураж, нападай смело, тогава ти ще дигнеш много шум, ще обърнеш внимание на всички и по тоя начин ще можеш да изхраниш и себе си, и жена си.

— Какво ли само не измислят хората! — рече младият човек и оттогава той започна да напада и да хули поетите, защото сам не можеше да стане поет.

Ние знаем тая история от самата знахарка. Та кой ли друг освен нея би могъл да ни я разкаже? Наистина, какво ли не измислят хората!

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.